

Šifra: Čas je

Čas je

Prsti samodejno potegnejo ročico. Kratek in votel glas, ki se sproži nekje v kotličku tik pod stropom, zadoni, kot bi sprostil staro, zarjavelo zaporo. Trenutek tišine in nato globok, žuboreč tok, ki se v momentu spremeni v mogočno, enakomerno bučanje, za katerega se zdi, da ga spremlja oddaljeno grmenje. Iz roba školjke kot slap plane voda, zalije dno in začne vrtinčiti rumenkasto obarvano vsebino, katere odtenek se vse bolj izgublja, dokler ne ostane le prozorna tekočina. Za hip se zazre v papirnati listič, ki se je zazibal na površju kot ladjica ob nenadnem sunku vetra, preden ga je zajel vrtinec in ga sunkovito odplaknil v odtok. Ujet v trenutek je opazoval spiralo, kako se vse izgublja v njej, in nenadoma ga je obšlo spoznanje: vse življenje je bilo le tok. V zadnjem času predvsem dela, skrbi in obveznosti. Prešinilo ga je, da je v nekih davnih časih zaneseno mislil, da bo pustil sled, zdaj pa je doumel, da je le listič v vrtincu časa, ki ga bo nekoč nemilostno pogoltnil, da se bo izgubil v pozabi.

Slednjič se je vihar v školjki umiril. Nekaj tihih klockotov, kot bi odhajala zadnja sapica izgubljenega obdobja zadnjih let. Ko se je kotliček ponovno napolnil, je izzvenel še rahel, kovinsko obarvani šum in se prelil v tišino. Čista voda, kot da tam ni bilo ničesar prej, je s svojo mirnostjo zavajajoče hlinila, da je tako od nekdaj. In bo tako ostalo tudi v prihodnje. Milan pa se je zavedel, da je dovolj le gib roke, ki sproži ponovni vihar, odnašajoč s seboj vse, kar se znajde v njegovem obsegu. V mikrokozmosu njegove školjke le listič ali nekaj njih in vsebino, ki ji je namenjeno končati v odtoku. Širše tudi družine, podjetja, skupnosti, narode, celo svet z vsem obstoječim življenjem, je pomislil še vedno pod vtisom včerajšnjih novic v medijih. Tudi nedavnega sestanka v službi, kjer je bilo ne več le namigovano, temveč skoraj neposredno izrečeno, kakšna je usmeritev nove uprave. Še bolj usmerjene izključno v profit in oddaljene od delavske raje, ki ga ustvarja. Trdno verujoča v edinega boga – Mamona.

Zahrkal je in pljunil v umivalnik. Nekaj iz potrebe, deloma pa se je telo simbolično odzvalo na njegove misli. »Marš, zelenec ogabni,« si je dal duška in glasno pospremil izloček ter ga poplaknil s curkom vode iz pipe. Ah, ko bi bilo tudi v drugih okoliščinah tako enostavno!

Globoko je vdihnil in se v ogledalu nad umivalnikom po dolgem času podrobneje zazrl v svojo podobo. Srepi pogled izpod košatih obrvi mu je deloval tuje. Navpične gube med obrvema še bolj. Sprehodil se je po obrazu, ki ga skoraj ni prepoznal. Nežne gubice, smejalne, kot je verjel nekoč, so se razširile v prave brazde, ki so križale sivkasto polt brez življenja. Sem to sploh še jaz? Zgroženo je ugotovil, da so utrujenost, stres, negotovost in napetost nanj neizbrisno zarisale sledi, svoje pa so naredila tudi leta.

»Stari, ves zakrčen si videti. Se ti pozna pri igri in na telesu,« mu je zadnjič po partiji tenisa navrgel prijatelj. Ni ga jemal resno. Po parih vrčkah hmeljevega zvarka, ko je svet postajal vse lepši, pa še sploh ne. Sam sebi se je zdel povsem sproščen in tudi izgledati ne more slabo, saj mu je nova točajka namenila kar nekaj prijaznih pogledov. Seveda se ji je

oddolžil s prav tako prijazno napitnino. Niso vse ženske tečne ksantipe, s kakršnimi je bil obdan zadnje čase doma in v službi.

»Boš kmalu? Tudi jaz moram še v kopalnico. Ura je že skoraj sedem. Kaj pa mečkaš toliko časa?« ga je opomnil glas tiste, ki se mu je malo prej pojavila v mislih.

»Že grem, že grem ...« je zagodrnjal. Kratka jutranja nirvana se je zaključila in dan je zdrsel v običajno kolesje, ki je drdralo vse hitreje.

»Čas je. Preklete, da je res že čas,« je nenadoma butnilo iz njega.

»Če zdaj ne potegnem črte, me bo povozil. Izpljunil me je že. Naj čakam, da me prej še potepta in izmaliči, preden se bo elegantno zapeljal čezme in brez sledi oddrvel dalje, jaz pa bom ostal kot grda packa na asfaltu, ki jo bo izpral prvi naliv in potegnil v cestni odtok? Kot že mnoge pred mano in še premnoge, ki jim bodo sledili,« je med oblačenjem razpredal glas v njem.

Še enkrat je površno preveril svojo podobo v ogledalu. Sestanek ima in moral bi se obriti. Tega je bil vaje še iz starih časov. Tokrat je le zamahnil z roko. Naenkrat mu je bilo popolnoma vseeno.

Kocka je padla, odločitev dozorela. Dolgo se je medila, ne da bi se tega sploh zavedal. Kdaj je bila zasejana misel, da okolje, v katerem se je vedno dobro počutil, ni več enako? Nič oprijemljivega ni opazil, a začutil je drugačne energije. Težo negibnosti zatišja pred nevihto. Vse težji časi za podjetje, ki je izgubljalo položaj na trgu, so napovedovali nove pristope. Kazalniki rasti so se komaj opazno obrnili navzdol in sprožili nelagodje. Prvi piš sprememb je obljubljal, da se utegne razviti v vihar, če že ne cunami, ki bo iz cone udobja odplaval vse, kar je bilo vsaj na videz stabilnega in varnega. Govoricam, ugibanjem, napovedim in scenarijem, ki so zveneli preveč črno, da bi lahko bili resnični, ni hotelo bilo konca. A kmalu se je izkazalo, da je možno pričakovati prav vse. Slednjič so tudi najbolj nejeverni Tomaži spoznali, da je vrag vzel šalo.

»Marsikaj smo že dali skozi in tudi to bomo prebrodili. Smo se združevali in razdruževali ter ponovno združevali. Se komaj na novo organizirali in že razmišljali o reorganizaciji. Končno smo ugotovili, da je sprememba edina stalnica in se sprijaznili s tem. Vsaka oblast je tudi ustoličila svoje ljudi in pometla s tako imenovanimi »njihovimi kadri«, a k sreči se nas »rušade« na vrhu nikoli niso preveč dotaknile,« je kljub vsemu optimistično bodril sodelavce. In morda še bolj sebe.

»Znali smo in delali dobro, predvsem pa bili enotni in tovariški.« Beseda tovariški je zvenela arhaično, a jo je rad uporabljal, saj je najbolje označevala njegov pogled na odnose v oddelku, ki ga je vodil. Enako je veljalo tudi za povezave med oddelki. Zavedali so se, da imajo skupno vizijo in cilj. Vsi za enega, eden za vse - je bilo njihovo dolgoletno vodilo, ki pa je v zadnjem času začelo plahneti.

Kako preprosto je bilo nekoč! Ali pa morda naivno, merjeno z današnjimi vatli, je z grenkobo pomislil. Dolgo je verjel v svoje vrednote in jih udejanjal po najboljših močeh. Njegovi somišljeniki so počasi odhajali, mlajši, ki so jih nadomestili, pa so bili vzgojeni v

drugačnem duhu. Bolj racionalnem in tudi brezkompromisnem. Vse pogosteje se je počutil kot naplavina nekih minulih časov. Razkorak je postajal vse večji, kriza ga je še poglobila.

Bolj kot so se odnosi v podjetju krhali, več je bilo besed, pravzaprav praznih floskul, o povezovanju. Izmišljali so si celo nekakšne motivacijske slogane, ki so v času, ko je podjetje vse bolj delovalo kot razglašen orkester, zveneli prav absurdno. Z njimi so morda prepričali le kakšnega nadobudnega, še neizkušenega začetnika.

Kot bi hoteli prikriti dejansko stanje, je krožilo vse več puhlic in praznih fraz. Problemi in težave so izginili, v besednjaku so jih nadomestili izzivi. Potemkinove vasi v svojem verbalnem razkošju. Reči bobu bob je postalo skoraj prepovedano. Vse več stvari, na videz nepomembnih, ga je spravljalo v slabo voljo. Celotne reklame in oglasi njegovega podjetja na televiziji in v drugih medijih. Ravno dovolj je vedel o finančnih tokovih, pa ne le v konkretnem primeru, da je to podžigalo njegovo jezo. Včasih je razmišljal, ali bi tudi sam jadral z razpetimi jadri ugodnega vetra, če bi se mu ponudila priložnost. Misel je bila vabljiva, nekoč mu je bila tovrstna priložnost že ponujena, a se ji je po nekaj dneh premisleka odrekel. Takrat mu je tudi pogled in nasvet njegove ksantipe prišel zelo prav.

»Nisi ti iz tega testa, Milan. To je vezana trgovina. Oni tebi, ti njim. Hitro se ujameš v zanko medsebojne odvisnosti. Vse prejete koristi se skrbno beležijo in slej ko prej jih moraš vrniti s protiuslugami. Temu ali onemu. Posebne izbire nimaš. Tvoje mnenje ne šteje kaj dosti. Članstvo v klubu se plačuje. Včasih se moraš preleviti v vlogo žrtvenega jagnjeta, se javno posipati s pepelom in priznati krivdo namesto drugega. Seveda dobiš nagrado v tej ali oni obliki, le toliko je treba počakati, da se prah poleže in vse skupaj ne bode preveč v oči. Sistem tudi poskrbi, da se tvoje ime ne umaže preveč. Pomemben del tega konglomerata so tudi mediji, ki krojijo javno podobo posameznikov in posameznih segmentov strukture. Trden moraš biti; notranje in navzven, da lahko plavaš v tem toku, polnem hinavskih brzic in nevarnih vrtincev. Moraš jih znati prepoznati, se jim ogniti ali se jim prepustiti, da se nepoškodovan izviješ iz njihovega primeža. Tebi pa je nerodno že, če kdaj nisi dovolj prijazen z branjevko.«

Poslušal jo je in si kasneje večkrat priznal, da je babnica imela prav. Stroga računovodkinja, za katero bi človek rekel, da pozna le svet števil, ga je s svojo širino razmišljanja in stvarno presojo še vedno presenečala. Kar srečo je imel, da se je pred leti ogrela zanj. In tudi, da je poslušal očeta, ki mu je dejal:

»Poba, drži se je. Ta punca je terna. Z nogami na tleh in ne z glavo med oblaki. Takšno rabiš za zakon in družino. Ob njej boš imel red, urejeno hišo, lepo vzgojene otroke. Dom v pravem pomenu besede. Brez pretresov. Ve, kaj hoče. In to tudi zna doseči. Z dobro premišljenimi koraki in disciplino, brez nepotrebnega dramatiziranja. Bo pa tudi tečna in te nervirala. Ampak saj so vse take.«

Ob zadnjem stavku je rahlo zavzdihnil in nekoliko zavil z očmi, za kar je bil deležen jeznega pogleda svoje žene, ki je prej ni opazil v bližini.

»Sebe poglej, tečnoba stara. Samo nergaš, le kdo te bo prenašal. Joj, kako bo šele, ko boš v penziji. Cele dneve te bom imela na puklu,« mu je jezno odvrnila.

Milan se je nasmehnil ob spominu na drobne vsakdanje prepire svojih staršev, v katerih je bilo kljub včasih grobim besedam čutiti povezanost in naklonjenost. Topel dom je imel, kar je z leti vse bolj cenil, saj je bila to dobra osnova, da si je prav takega ustvaril tudi sam. Oče je dobro predvidel. Z Vlasto sta mirno plula skozi življenje, brez vzponov in padcev, ki pretresajo marsikateri zakon in ogrožajo družino. Ni čudno, da se jih ob tako občutnih nihanjih mnogo razbije. Družina je njima in otrokoma predstavljal varno zavetje.

Zazdelo se mu je, da so leta kar odbrzela in se je naenkrat znašel v enakem položaju kot njegova starša nekoč. Tik pred upokojitvijo, vsaj občasno naveličan vsega, že utrujen. Prazen. In z otrokoma, ki si postavljata temelje jutrišnjega dne.

Res bo treba čimprej izpreči, ga je zopet prešinila vse večkrat ponavljajoča se misel, ki se je prav danes utrdila v dokončno odločitev. V kratkem bo vsaj namignil, kaj namerava. Ozrl se je po obrazih, ko so se posedli za veliko mizo v sejni sobi. Včasih bi mislil, da mu bo težko in jih bo pogrešal, a tokrat se mu je zdelo, kot da je tujec, ki jih vidi prvič in jih zato lahko neobremenjeno ocenjuje. Morda niti ne kot posameznike, temveč celoto. Zaprti obrazi s pogledi, usmerjenimi vsak v svojo smer. Kot prizor iz katere od komornih umetnin slikarja Jožefa Petkovška. Je bila kriva močna luč s hladno svetlobo, ki se nikakor ni skladala s temnim, masivnim pohištvom? Neposrečena mešanica bahavosti in cenenosti je delovala neharmonično, kar se je izražalo tudi na počutju prisotnih. Mogoče pa vse skupaj glede energij prostora, o katerih je pred kratkim bral, le ni iz trte izvito?

Do ušes so mu prihajale že znane ugotovitve, ki jim je sledilo razpredanje o tem in onem, kar naj bi bila konstruktivna debata. Vsak je zadeve videl in ocenjeval le s svojega stališča. Niti trudil se ni nihče, da bi svoj pogled skušal umestiti v celotno sliko ali prisluhnil drugemu mnenju. Jaz ... nato mi ... in nekje daleč vi. Drugih sploh ni. Kot bi ne šlo za celoto, katere vsak delček je odvisen od nje in mora biti v sozvočju z drugimi. Razglašeni orkester brez dirigenta, kjer vsak igra svojo melodijo. Bolje rečeno, tuli v svoj rog, kar rezultira v ušesa parajočo kakofonijo. V olajšanje mu je bilo, da gre za stvari, ki se ga ne tičejo več. Prav zato mu je lažje opazovati in videti odtenke, kot če bi bil sam vpet v njihovo zgodbo. Koliko sprenevedanja in iskanja načina, da vodo preusmeriš na svoj mlin! Tipanja terena za izvajanje drobnih in morebiti tudi večjih nečednosti. Iskanje tihih in odkritih zavezništov z namenom, da uveljaviš svoje interese. Bolj ali manj spretno manipuliranje.

Z leti in izkušnjami igro lažje prepoznaš. Vse prevečkrat si prisiljen zatajiti svoja načela in jo sprejeti. S stisnjenimi zobmi plešeš po tujih taktih, degradiran v marioneto. Gledalci ne opazijo drobnih niti, v katere si vpet, še manj prstov tam nekje zgoraj, ki usmerjajo tvoje gibe. Postajaš prazen si in razčlovečen. Če ne bom jaz opravil grde »rabote«, jo bo nekdo drug. Če ne bom »zminiral« tegaintega, bom letel jaz. Če ... Sam sebi bi včasih pljunil v obraz. A pljuneš v ogledalo, v katerem zagledaš podobo lastnega jaza, ki ga ne prepoznaš več. Pijan, z boljšečim pogledom vodenih oči zreš v zdrizasto gmoto, ki polzi navzdol po srebrni površini in pušča za seboj umazano sled. Presenečen, da si storil nekaj takega, o čemer še nekaj trenutkov prej ne bi niti pomislil. Butnilo je iz tebe kot para iz lonca

na pritisk. In ti prineslo trenutno olajšanje. Zaveš se situacije in kar z rokavom srajce obrišeš izmeček. Ki pusti madež. Pijanost popušča. Tolažiš se z mislijo, da si včasih prisiljen početi tudi nečedne stvari. Za plačilo položnic in poln hladilnik ter šolanje otrok. Resnici na ljubo, tudi za počitnice na prestižnih smučiščih in na drugem koncu sveta ter novega SUV-a. Iščeš opravičila. O tem z nikomer ne govoriš in dogodek skušaš čimprej pozabiti. Natančneje, potlačiti.

Ko se naslednje jutro zbudiš, ti uspe najti svetlo plat temnega trenutka. Lahko si rečeš, da imaš še vedno dušo, pa čeprav nekoliko umazano. Nisi se popolnoma prodal hudiču. Ali pa še nisi naletel na pravo skušnjava. Vprašaš se za svojo ceno in meje lastne integritete. Zdi se ti preveč razmišljanja za jutranje ure, zato le skomigneš z rameni in dopustiš, da te še en dan posrka vase.

»Analiza stroškovnih mest kaže, da bo potrebna optimizacija ...« prihaja do njegovih ušes. Pred leti bi skoraj rabil tolmača, zdaj pa že ve, da je govora o odpuščanju. V celofan zavite novice mu vzbujajo odpor. S tem, da je delavec postal strošek, se je v sebi težko sprijaznil. Saj ne, da bi se bal zase. Tudi ne za svoje fante v oddelku, ki jim ne bo težko najti dela, če bo potrebno, saj imajo dobre reference. A tu so še mnogi drugi. Že iztrošeni, neredko bolni, s slabo perspektivo zaposlitve pri petdesetih. V teh nehvaležnih letih, ko ti telo že nakazuje, da ni več v polni formi, moraš še vedno imeti nekaj nadzora nad odraščajočo mladino, da ne zabrede na napačno pot. Hkrati pa so tu starši, katerih jesen življenja se preveša v zimo in terja davek v obliki starostnih tegob. Vse bolj nemočni, celo nebogljeni postajajo in potrebujejo pomoč. Težko ti je, ko opazuješ nekdanje »kerlce«, kako jim odteka vitalnost. Zavedaš se, da greš po njihovi poti. Obveznosti je veliko in večkrat jih je skoraj nemogoče umestiti v 24 ur dneva brez posebne škode za lastno zdravje. Tu so tudi mladi, še nedavno polni zanosa, ki je izpuhtel v stiku z resničnostjo. Vabljeni oglasi in obljube jih privabijo, nato pa spoznajo, kaj v resnici pomeni dinamično delo, samoiniciativnost in še kaj iz nabora sodobnega kadrovskega besednjaka. Večina nove generacije že zna hitro pretehtati vloženi trud in finančno vrednost svojega vložka in v skladu z rezultatom hitro odreagirati ter oditi na bolje. Marsikdo srednjih let, ki je v podjetju okusil boljše čase, ostaja iz navade. Enostavno je prezrl drsenje navzdol in ni pravi čas izskočil. Z leti se človek vse težje prilagaja novostim in spremembam, izgublja samozavest ter sam pri sebi išče izgovore in opravičila, zakaj vztraja v dani situaciji. Bližina delovnega mesta in drobtinice, ravno pravišnje za vabo. Ta prekleta cona udobja, v kateri vztrajaš, dokler ti ne postane ječa. Odprta, a iz nje vseeno ne najdeš izhoda. Pravzaprav načrtuješ pobeg, a ga odlašаш.

Milan se je prepoznal med slednjimi. Ko je začel svojo delovno pot, je bilo še v navadi, da si - če le ni prišlo kaj posebnega vmes - začel in končal pri istem delodajalcu. Počasi si gradil kariero, rasel s podjetjem, čutil pripadnost. Se poistovetil z njim in s ponosom povedal, kje je tvoj drugi dom. Za to ni bilo potrebnih nobenih plakatov in parol, kot so rekli nekoč, niti druženj, ki so v novih razmerah vse večkrat sama sebi namen. Družili so se spontano in s pristno željo, da se sproščeno veselijo skupaj. Vse je izhajalo iz delavcev samih in ni imelo pečata modnega hita ameriških gurujev upravljanja s kadri.

»Zdaj si pa res že star, ko fantaziraš o dobrih nekdanjih časih,« ga je nekoč zbodel kolega, ko je načel to temo. Nasmejale se je in mu pritrdil, da je verjetno res tako.

»Saj jih tudi sam pogrešam. Mnogo manj hinavščine in spletkarjenja je bilo. Odnosi jasnejši. Vsaj približno si vedel, kaj pričakovati. Čeprav še zdaleč ni bilo vse idealno, si vedel, kam sodiš in kdo je kdo. Morda je prav ta negotovost za marsikoga uničujoča. Danes si, jutri te ni. Brez posebnega, kdaj prej omenjenega razloga, te odrežejo dobesedno čez noč. Zdaj se temu elegantno reče, da si dobil priložnost za iskanje novih izzivov.«

»Drži,« se je strinjal Milan. »Mladi pravijo, da je zato treba mrežiti, kar naj bi pomenilo, da imaš že pripravljene veze in jih ni treba na novo iskati. Ko ti »zagusti« in se znajdeš na trgu dela, že veš, kam se obrniti. Pravzaprav priročno, a hkrati žalostno, da znanstva in prijateljstva mladih temeljijo na tem, koliko je lahko kdo koristen, ne več na skupnih interesih, želji po zabavi in sprostitvi. Druženje z vrstnikom, s katerim te, na primer, veže želja po skupnem igranju košarke, ti postane izguba časa, če ti ne more pomagati pri karieri.«

»Res, kakšno siromašenje medsebojnih odnosov! Ampak midva ne bova rešila sveta, še sebe bolj težko. Dajva, rajši spijva še enega.«

In sta ga. Pa še enega. V penziji mu ne bo dolgčas, saj ima nekaj dobrih prijateljev, s katerimi mu čas hitro mine. Bo pa moral paziti, da ne bo preveč hitro praznil »kriglov«. Potem ne bo imel izgovorov, da je pivce dobro za živce. Vlasta ga je nekajkrat že malo grdo gledala in si nekaj mrmrala v brado, ko se je vrnil pozno in ne ravno trezen.

Med obujanjem spominov in razmišljanjem o vsem mogočem v zvezi s svojo nedavno odločitvijo, mu je sestanek mineval hitro. Le občasno je prisluhnil, da je približno vedel, o čem je govora.

»Glede licenc bi omenil le to, da bo potrebna natančna strokovna presoja vseh programskih orodij, saj je v skladu z novimi usmeritvami treba izbirati optimalne rešitve. Pri tem ne bi smeli zanemariti niti finančnega niti uporabniškega vidika ...« je začel nadobudnež, ki je morda še verjel svojim besedam. Izkušeni mački, ki so dali skozi že kar nekaj vsakoletnih debat na to temo, so vedeli, da bo tudi tokrat enako kot doslej. Izkušnje neposrednih uporabnikov aplikacij in njihove težave, s katerimi se dnevno srečujejo pri svojem delu, ne bodo zanimale nikogar. Odločitve o nadaljnji rabi bodo v rokah povsem drugih ljudi, katerih interes ne seže bistveno dlje od lastnega žepa. No, tudi tistega, v katerega mora nekaj pasti, da ne bo zamere in morebitnih zdrah. Pri tem je treba pomisliti, da tudi njemu ne bo ostalo vse, kar mu bo kapnilo v mošnjiček. Moral bo poskrbeti, da bo kakšna drobtinica padla tudi navzdol. Za zavezo molčečnosti je treba poskrbeti. Prav tako mora biti formalno vse »pošlihtano«. Kje se bo kaj naročalo, pa bo vseeno javna skrivnost. Ne samo ime, ki ne pomeni veliko, temveč povezave z vpletenimi. Ampak letos, ko se šušlja o reviziji, bo vse skupaj težje. Žerjavica bo precej vroča. Lahko se kdo opeče. Čigava roka bo segla po kostanj? Za kakšno ceno? Rabili bodo žrtev. Gotovo je že kdo določen ... Še sam ni vedel, zakaj mu je vse skupaj zanetilo zanimanje.

» ... zato predlagam, da za to odgovorno nalogo izberemo osebo z nedvomnim strokovnim znanjem, odličnimi referencami in vsestranskimi izkušnjami, ki ji bodo pomagale, da svoje delo opravi v skladu s pričakovanji. Pri izbiri nas je vodila tudi osebnostna integriteta in moralna drža, ki jo je izkazovala vsa leta ... «

Saj zveni kot pogrebni govor, je pomislil. Ta hvalospev to pravzaprav tudi je. Le koga bodo »namočili« in ga skoraj ritualno ustoličili? Kdo bo sedel na tron bodočega grešnega kozla?

» ... naš izkušen sodelavec Milan, ki že vrsto let suvereno vodi ...«

Ali prav sliši? Očitno da, saj začuti vase uprte oči vseh prisotnih. V vsakih od njih bi lahko nekaj razbral, a obsedi kot uročen. Išoč prave besede, se mu pred očmi odvijajo podobe sanj pretekle noči ... skupina najstnikov, med katerimi je tudi on, ob robu gozda peče kostanj ... razposajeno prerivanje in smeh... nekje od daleč ga gleda Vlasta, še skoraj otrok ... s svarečim izrazom na obrazu odkimava ...le zakaj je to dekle vedno tako resno ... nenadoma ... izgubi ravnotežje ... v roko se zažre pekoča bolečina ... zave se, da je njegova dlan pristala na razbeljeni žerjavici ...

Doumel je namig. Čas je ... ne poleti, drug mesec, jutri ... temveč zdaj.

Kot v transu se počasi dvigne in s pogledom preleti prisotne obraze, iz katerih veje radovednost, ali bo prepoznal zanko ali pa ugriznil v vabo?

Ustnice se mu razpotegnejo v komaj zaznaven nasmešek, preden slednjič spregovori: »Spoštovani sodelavci, jaz se več ne grem. Dovolj je bilo. Čas je že. Upokojil se bom. Nepreklicno.«

Užival je v zvenu svojih besed. Kot bi z ramen odvrnil težko breme. Polastil se ga je občutek lahkotnosti in nenavadnega miru, ki ga že dolgo ni občutil.

Tišina. Vedeli so, da misli resno. Vedno je bil mož beseda. Človek starega kova. Izumirajoča vrsta.